

Parochiefederatie Born

Verslag van de hoorzittingen inzake fusie van parochies in de parochiefederatie Born gehouden op:

1. dinsdag 15 november 2022, om 20.00 uur in gemeenschapshuis Buchten
2. donderdag 1 november 2022, om 20.00 uur in gemeenschapshuis Grevenbicht
3. donderdag 6 december 2022, om 20.00 uur in de H. Martinuskerk in Born

Aanwezig

Totaal in Buchten 52 en in Grevenbicht 43 personen, incl. het kerkbestuur van de Parochiefederatie Born (Zie presentielijst i.v.m.de wet op de privacy zijn de namen van de vragenstellers niet vermeld.)

1. Opening

Pastoor Houwman opent de hoorzitting met een welkomstwoord en gebed.

Vandaag spreken we over de fusie van onze parochies. Sinds de “Blauwdruk 2020” “Op weg naar vitale parochiegemeenschappen”, wordt gestreefd naar een fusie van de zes parochies: H. Martinus te Born en Holtum, de H. Catharina te Buchten en Grevenbicht, het rectoraat van de HH Petrus en Paulus in Schipperskerk en de H. Willibrordus te Obbicht. Onze Bisschop Harrie Smeets publiceerde in oktober 2020 zijn Beleidsnota “naar missionaire geloofsgemeenschappen”. Daarin wordt mij als pastoor gevraagd om meer aandacht te besteden aan een nieuwe missionaire geloofsgemeenschap en nieuwe pastorale initiatieven. Binnen de huidige federatie lukt dat aardig, maar een fusie zal hiervoor meer ruimte moeten opleveren. Voor een goed begrip moeten we natuurlijk wel weten wat het begrip “fusie” en een fusieproces precies inhoudt. Het Burgerlijk Wetboek kent twee begrippen:

- een **natuurlijk** persoon (zoals U en ik) en
- een **rechtspersoon**. Deze is in het leven geroepen zodat organisaties zelfstandig kunnen deelnemen aan het rechtsverkeer (kopen/verkoop en overeenkomsten afsluiten). Een rechtspersoon wordt altijd vertegenwoordigd door een natuurlijk persoon.

Iedere parochie is een rechtspersoon, met eigen rechten en verplichtingen. Bij een fusie worden de zes bestaande parochies opgeheven. Gelijktijdig wordt één nieuwe parochie gevormd. Die parochie neemt alle rechten en plichten van de oude parochies over. De zes Bornse parochies vormen vanaf 2005 een cluster en vanaf 2013 een federatie onder één gezamenlijk kerkbestuur. Ze beheren samen vijf R.K-kerken, met wekelijkse diensten, naast de diensten in Aldenhof.

Om verwarring met de huidige parochies en kerknamen te voorkomen heeft het federatiebestuur gekozen voor een nieuwe parochienaam: **Barmhartigheid Gods Parochie**. In die nieuwe naam ligt tevens de opdracht die we ons stellen als parochie: meer inhoud geven aan de zeven werken van barmhartigheid. Paus Franciscus heeft hiertoe opgeroepen met het jaar van de Barmhartigheid. In het verlengde van de Franciscusgroepen wordt ook in Born de parochiële Caritas opnieuw opgetuigd.

De H. Martinuskerk in Born wordt de parochiekerk, met name vanwege de centrale ligging en de bereikbaarheid. De andere kerken worden aangewezen als nevenkerk en houden hun eigen naam en functie. We volgen het eerder vastgestelde beleidsplan en streven ernaar om de vijf kerken open te houden.

Ger Theelen geeft als voorzitter van de fusieprojectgroep een uitgebreide toelichting op het fusieproces, de aanleiding en de weg erheen. Hiervoor wordt verwezen naar de Power point presentatie op de website.

Op 25 mei heeft het federatiebestuur de intentie uitgesproken om te fuseren. De Fusieprojectgroep o.l.v. Ger Theelen heeft een brede inventarisatie uitgevoerd.

Het federatiebestuur heeft bisschop Smeets gevraagd om een fusiedecreet uit te vaardigen. In onze federatie worden drie hoorzittingen gehouden. Het verslag daarvan is onderdeel van de fusieaanvraag bij het bisdom. De bisschop besluit over de fusie nadat de parochianen en de priesterraad hierover zijn gehoord. Tegen een decreet kan binnen een termijn van 10

werkdagen bezwaar worden gemaakt. Het kerkbestuur krijgt in het decreet de opdracht om hieraan uitvoering te geven d.w.z. alles wordt notarieel, zodat alle bezittingen rechten en plichten een correcte naamstelling krijgen (kadaster, fiscus, KvK, banken etc.)

2. Vragen en discussie in Buchten

Op de vraag wat het verschil is tussen de huidige federatie en de fusie vorm en welke voordelen dat heeft, wordt geantwoord dat er lokaal niets wijzigt. Kerken en parochiecomités blijven bestaan en houden dezelfde taken. Wat betreft beleid, reglementen, contracten en tarieven is alles uniform en wijzigt er niets. Op administratief gebied houden we één hoofdadministratie en vijf sub-administraties.

Het tekort aan vrijwilligers vormt de grootste uitdaging. Bijv. de parochiecomités in Born en Holtum moeten we samen onder de arm nemen. Als zaken voor vijf parochies in een keer gedaan kunnen worden, spaart dat veel werk.

Alle mogelijke zaken zijn geïnventariseerd en gedeeld met het bisdom.

Dan volgt de vraag hoe de tekorten en de lasten bijv. voor kerkonderhoud nu en straks worden verdeeld over de parochies. Antwoord: in de administratie wordt het vermogen van de parochies separaat geregistreerd. Het kerkonderhoud van de drie monumentale kerken wordt hoofdzakelijk betaald uit subsidies. De gezamenlijke parochielasten worden ook nu pro-rato verdeeld. Maar: als één parochie armlastig is mogen we niet alleen toekijken. Onze Christelijke opdracht is naastenliefde en verplicht ons elkaar te helpen waar nodig. In Born was in feite geen parochiecomité meer. Toen nog een kerkmeester er alleen voor stond, was dat een zeer ongezonde situatie. Het federatiebestuur is daarop direct ingesprongen.

Namens de koren wordt gepleit of bij *eenheid in verscheidenheid* voldoende aandacht blijft voor lokale tradities. De nieuwjaarsreceptie in Buchten mag hiervan niet het slachtoffer worden. Een voorstel om die receptie te verplaatsen wordt omarmd.

Afspraak is dat het kerkbestuur lokale initiatieven zo mogelijk zal ondersteunen, mits de eenheid niet in gevaar komt. Gezamenlijke vieringen blijven we evenredig verdelen.

Door een sub-administratie en een lokaal budget per parochiecomité wordt iedereen verplicht de kosten te beheersen. Voor zover bekend zijn de parochies geen langdurige verplichtingen aangegaan die de nieuwe parochie kunnen belasten.

Conclusie hoorzitting Buchten

Middels een luid applaus geven de aanwezigen blijk van hun instemming, zodat per 1 januari 2023 één parochie, met een bestuur en één herder kan worden gevormd.

3. Vragen en discussie in Grevenbicht

Nut en noodzaak van de voorgenomen fusie vanwege krachtenbundeling worden breed onderschreven.

Enkele aanwezigen geven uiting aan hun gevoel dat de gekozen parochienaam meer eigentijds mag zijn, om de jeugd te bereiken. Hiervoor gelden stringente richtlijnen: een heiligennaam of een openbaringsgegeven uit de H. Schrift. Een slogan als "Samen kerk, samen sterk", voldoet hieraan niet. Meer aansprekend, aldus een herhaalde suggestie is:

H. Maria, moeder van barmhartigheid, parochie.

Afgesproken wordt om de motivatie voor de naamgeving op de website te plaatsen.

Betrokkenen worden uitgenodigd om de naam op 6 december in de hoorzitting met vicaris-generaal Quaadvlieg te bespreken.

Wat is het doel van de hoorzitting als het fusiebesluit definitief is?

Het parochiebestuur heeft in mei de intentie uitgesproken en de Bisschop neemt hierover een besluit. In die procedure past het horen van alle parochianen en die zijn uitgenodigd voor deze hoorzitting; de uitnodiging is breed gepubliceerd.

Roermond wenste eerst overleg met Limbricht, Einighausen en Guttecoven over een bredere fusie. Daarom zijn de hoorzittingen - oorspronkelijk gepland in september - uitgesteld.

Jongeren zijn steeds minder kerk-betrokken en de toekomst ziet er niet florissant uit.

Waarvan moeten we de kerken onderhouden; een nieuw kerk-dak kost tonnen en de kerk-bijdrage loopt jaarlijks terug?

Op de vraag naar de kerkbijdrage vanuit Rome en Roermond wordt geantwoord dat de financiering omgekeerd is. Iedere parochie draagt een percentage af aan het Bisdom. Dat heeft onlangs fors moeten reorganiseren vanwege dalende inkomsten.

De parochies zijn afhankelijk van initiatieven van onderop. Iedereen wordt gevraagd om ideeën en initiatieven in te dienen. Waar mogelijk worden die omarmd en gerealiseerd; maar als het alleen van de pastoor en het parochiecomité moet komen, zouden de kerken ten dode zijn opgeschreven.

De vorming van een federatie-breed begrafenischor is ontstaan als reactie op het dalend aantal koorzangers.

Een parochiecomité behartigt per dorp alle lokale zaken rond kerk en kerkhof.

Conclusie hoorzitting Grevenbicht

Onder de aanwezigen is een breed draagvlak voor de voorgestelde bestuurlijke fusie, per 1 januari 2023, waarbij alle rechten en plichten overgaan op een nieuwe parochie als rechtspersoon.

4. Rondvraag

- a. **Openstelling:** De wens wordt geuit om de kerken meer open te stellen voor kerkbezoek. Regelmatig staan toeristen voor een gesloten deur. Openstelling hangt samen met garanties voor de veiligheid (brand en inbraak).
- b. **De samenwerking van processiecomités** is aangezet en op korte termijn dient hieraan uitvoering te worden gegeven. De wens is een betere processie-deelname van verenigingen en scholen. Initiatiefnemer krijgt via pastoor naam en adres van de contactpersonen. Ook dit onderdeel bevestigt de noodzaak tot fusie.
- c. De omgeving van de kerk en met name het H. Hartbeeld (Grevenbicht) verdient meer aandacht. Het beeld is onderdeel van het monument, valt niet onder de subsidie maar staat wel op de prioriteitenlijst.

5. Mededelingen

- a. **Synodale weg:** De paus heeft voor oktober 2023 een wereldwijde synode aangekondigd. Afgelopen voorjaar zijn er discussieavonden geweest om alle inbreng voor de kerk van de toekomst te verzamelen; deze zijn gebundeld en ingediend bij het bisdom. Begin oktober is de Nederlandse inbreng gebundeld via het Aartsbisdom en ingediend in Rome. Hierover komt nog een aparte gespreksavond.
- b. **Kerkervisie:** De gemeente Sittard-Geleen heeft de RO-groep ingehuurd om een visie te ontwikkelen op de toekomst van alle kerken, kerkhoven en hun directe omgeving. Hiervoor wordt separaat een zogenaamde "Omgevingsdialoog" opgestart. Door het enkelvoudig gebruik voor Erediensten wordt de kerk slechts enkele uurtjes per week gebruikt. Alle kerken worstelen met die zogenoemde functionele leegstand. Gekeken wordt naar meer multifunctioneel gebruik. Dit geldt voor alle kerken en wordt door Rome onderschreven. Met name in Obbicht en Buchten zijn daarvoor vergevorderde plannen.
- c. **Vrijwilligers:** Vanuit het bestuur wordt een oproep gedaan voor meer vrijwilligers. Het hoeft niet persé een dagtaak te zijn, maar als kleine klussen en deeltaken worden overgenomen, wordt het besturen al een stuk eenvoudiger. Op de vraag om kandidaten aan te dragen, meldt zich spontaan één vrijwilliger voor kerkhofonderhoud
- d. **Verwarming:** Desgevraagd wordt gemeld dat er nog geen besluit is genomen over verwarming van kerken, bij stijgende energielasten. Doorgaan op de huidige manier kost de parochies € 30.000 per jaar en is dus geen optie. Komende week zal het bestuur een keuze maken uit de alternatieven, die uiteenlopen van niet stoken en dekentjes uitdelen tot de thermostaat lager zetten.

6. SAMENGEVAT

De aanwezige parochianen op de hoorzitting in Buchten en Grevenbicht stemmen in met:

1. de voorgenomen fusie van de zes parochies; de naam Barmhartigheid Gods parochie;
2. de aanwijzing van de H. Martinuskerk te Born, als parochiekerk;
3. de aanwijzing als nevenkerk van de H. Catharinakerken in Buchten en Grevenbicht, de H. Martinuskerk in Holtum en de H. Willibrorduskerk te Obbicht.

Kerkbestuur Parochiefederatie Born

Secretaris: Jan Hermans